

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "

Pentru Românii și străinătate:

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la adminis-
trație. Prețul după tariful
și învaloid.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

O rugare cătră episcopii noștri.

Spitalele țării sunt pline de soldați răniți și bolnavi și numărul lor crește pe zi ce merge. Intre vitejii apărători ai țării, cari își petrec zilele prin spitalele numeroase ale Monarhiei, se află și un mare contingent de frați și părinți de-ai noștri, dovadă că nu trece zi în care redacția ziarului nostru să nu primească rugări insistente dela cei răniți sau dela cutare șef de spital, ca să trimitem pe seama celor răniți ziarul nostru în unul sau mai multe exemplare. Rugări de acestea ne vin scrise de inșiși cei răniți, sau prin intermediul medicilor, profesorilor și surorilor de caritate — în cele mai multe cazuri streini de neamul nostru — cari în cuvinte duioase ne comunică dorul de carte și gazeta românească a numeroșilor noștri soldați Români.

Intru cât ne-au permis împrejurările am și satisfăcut numeroasele cereri și astăzi trimitem gratuit în toate părțile Monarhiei până în fundul Tirolului zilnic peste o sută numere din ziarul nostru. Am făcut aceasta cu dragă inimă, căci ne dăm prea bine samă de setea soldatului român din cutare spital al străinătății după slova și gazeta românească. Aruncat de soarte între oameni streini, mișoși și buni la inimă, dar cari nu-și știu graiul și prin urmare nici dorurile și nici durerile, cari îl frământă, soldatul român își află unica mângâiere în gazeta românească pe care o soarbe cu o adevărată sete. Sunt nenumărate scrisorile, pe cari le primim dela acei, cărora le-am trimis ziarul și cari ne mulțumesc în cel mai duios grai și cu lacrimi în ochi pentru binefacearea de care i-am făcut părtași.

Din multe din aceste scrisori transpiră însă și o altă dorință mare și ferbinte, dorul de-a vedea la căpătâiul patului lor de suferință și câte un preot de-ai lor, care să-i

mângâie și să le întărească în zilele grele, prin cari trec, credința strămoșească în *Atotputernicul și Prea Milostivul Dumnezeu*.

O dorință mai firească decât aceasta nici nu se poate imagina. Soldatul român, crescut în școala și bisericuța sa din sat, a păstrat în orice împrejurări credința sa în biserică neamului și a dat dovadă de frica lui de Dumnezeu nu numai în timp de pace ci mai cu seamă în vremuri de grea încercare. Bisericile noastre din orașele țării, în cari stau gata de plecare alte mii și mii de Români înrolați, sunt în toate Duminecile și sărbătorile ticsite de soldați români iar pe câmpul de luptă și prin spitalele țării, precum ni se spune, ei se închină cu evlavie lui Dumnezeu implorându-i ajutorul și cetesc și cetesc cu o adevărată sete cărțile de rugăciuni, dacă întâmplarea norocoasă le-a pus în mâni o astfel de carte.

Cu toate aceste ei nu-și pot satisface singuri și numai cu cartea de rugăciuni trebuințele sufleteste și ar dori ca din când în când să vadă în mijlocul lor pe *preotul român*, care să le poată alina cu graiu viu suferințele și dorurile nenumărate...

Tochmai eri am primit dela un abonat al nostru din nordul Ungariei o scrisoare mai lungă, în care ne scrie între altele:

„Înainte de toate vreau să vă atrag atențiunea la împrejurare, că în partea nordică a Ungariei toate orașele sunt pline cu soldați răniți. Am vizitat unele din aceste orașe și numeroși soldați m-au rugat să vă scriu, că doresc mult să fie vizitați din când în când de câte-un preot român. Ar fi prin urmare foarte consult ca să atrageți atențiunea P. S. S. noștri episcopi de ambele confesiuni, ca să trimită preoți români prin spitalele acestora. În acest scop episcopatul român să se adreseze comandamentului Corpului VI-lea din Cășovia aducându-i la cunoștință cererea soldaților români. În acest caz preoții români, cari vor fi designați, vor fi chemați și salariați ex officio...

Am dat loc acestei rugări, ca astfel să ajungă la cunoștința celor

chemați a împlini cererea credincioșilor bisericilor românești, aflați prin nenumăratele spitale și din întreaga Austrie. O intervenție în sensul acesta al episcopatului român gr. or. și gr. cat ar însemna o nespusă binefacere pentru soldații noștri, cari zac răniți și bolnavi în spitalele din ținuturi nelocuite de Români. Dorința noastră a tuturor este doar să ne îngrijim nu numai de hrana trupeză și de îmbrăcăminte caldă a soldatului român ci și de *hrana sa sufletească*, o binefacere și mângâiere nespus de mare pentru cei, cari și-au jertfit sângele și sănătatea pentru binele și siguranța patriei.

Italia și războiul Turciei.

Ziarul italian „Giornale di Sicilia” într-un articol despre atitudinea Turciei spune între altele:

Noua problemă ridicată de Turcia nu se poate să nu preocupe guvernul și poporul italian. Este vorba de o complicațiune foarte gravă care amenință direct multe interese italiene. Grupele catolice cari sprijinesc necondiționat politica Austriei, ca fiind Imperiul protector al catolicismului, se vor găsi acum într-o deosebită desorientare de această politică ce se asociază cu un stat musulman și încearcă să-l ridice în potruva întregii creștinătăți.

Dar nu este vorba numai de motive teoretice de principiu. Problema apărării coloniilor noastre și problema turcească fac parte din problemele active și urgente ale politicii noastre. Sfera intereselor noastre amenințate se lărgeste nemăsurat. Fără a uita pozițiunea noastră în Adriatică și problemele noastre naționale, trebuie să fim astăzi mai mult de cât ori când prezenți în Mediterana.

Se atribuie Turciei intenția de a încerca o acțiune decizivă mai ales în Egipt; ba, după unii numai pentru asta ar fi intrat Turcia în acțiune. Încercarea ce e drept nu pare a fi ușoară însă nu e imposibilă. Anglia se va preocupa de sigur serios și cu ea se va preocupa și Italia, care are motive de a se teme de o mișcare turcească a musulmanilor din ținuturile Libiei, cele mai nesupuse ce se învecinase cu afe Egiptului.

Lovitura pe care Turcii caută să o dea Egiptului *redeschide întreaga chestiune a Africii septentrionale locuită de musulmani*. Egiptul nu este destul de bine păzit de trupe ca să poată rezista unei acțiuni militare și pe de altă parte nici Anglia nici Franța nu sunt în stare să trimită trupe proaspete în Egipt.

Anglia nu ar putea face altfel decât să ceară ajutor Japoniei; dar aceasta ar veni prea încet și deci poate fără folos. Nu rămâne decât Italia. Italia are interes să mențină „statu-quo” în Africa septentrională și a-și garanta o cale deschisă către Marea Roșie, pentru a-și menține contactul cu coloniile sale orientale. În această stare de lucruri, nu este exclus ca Anglia să se adreseze Italiei căreia să-i încredințeze apărarea comună.

Tratatul ministrului român la Sofia. Din Sofia se anunță: Ministrul român Derussi a avut zilele acestea o lungă întrevedere cu primul ministru Radoslavoff. D. Derussi mai are dese consfătuiri cu ministrul de aci al Italiei. Aceste consfătuiri sunt în legătură cu *stăruințele pe cari le depune Italia pentru formarea blocului balcanic*.

O revoltă la Tirana. Biroul de corespondență publică următoarea telegramă din Durazzo:

La Tirana a izbucnit o revoltă contra lui Essad pașa, în urma atitudinii sale sârbofile. Șeful poliției din Durazzo a fost trimis la Tirana, unde a proclamat starea de război și a restat mai mulți adversari ai lui Essad. Escitați de aceste măsuri, locuitorii din împrejurimi, în număr considerabil, ar fi pornit înarmați spre Tirana și ar fi înconjurat orașul. Essad pașa cu 1.000 dintre partizanii săi a ocupat noaptea înălțimile și intrările principale din Durazzo, ca măsură de precauțiune contra unei eventuale înalțări a insurgenților spre Durazzo. Comunicațiile cu Tirana sunt întrerupte; firele telegrafice tăiate.

De pe câmpul de luptă.

Colegul nostru de redacție I. B., care a luat parte timp de 9 săptămâni la operațiile armatei noastre din nordul Ungariei și Galiciă, fiind în cele din urmă rănit, s'a reîntors zile trecute la Braşov și a început să ne descrie unele impresii și momente mai însemnate din campania la care a luat parte. În numărul de astăzi începem cu publicarea acestor interesante momente.

I. Botezul de foc.

După marșuri oboseitoare de câteva zile prin întunecoasele păduri de brad ale Carpaților nordici, primirăm ordinul ca la o anumită oră din noapte să ocupăm o înălțime în apropierea pasului V. Ploaia nu mai contenea, dar cu toate acestea în scurtul popas ce l-am făcut în pădurea din marginea drumului dădurăm viață câtorva focuri și după ce ne ospătarăm cu câte o porție din conserva de carne și ne mai sbicirăm nițel, la dogoreala sau mai bine zis la fumul focului, de apa care ne pătrunsese până la piele, înhamărăm din nou ranițele cari în urma ploaii își duplicaseră greutatea, și — în la drum. Înălțurăm vre-o câteva sute de metri pe drumul ce duce dealungul râului L, cotirăm apoi la dreapta și ne așezăm în pădure care cu cât se lăsa mai mult întunecul nopții, cu atât era mai greu de pătruns din cauza desimei arborilor și a copacilor răsturnați de vremuri. Se întunecase de-a binele, la era beznă în toată puterea cuvântului, când luăpurăm a urca coasta dealului.

Felinarele de campanie n-aveam permisiune să le aprindem, anunțați fiind că dușmanul se află în apropiere; ba câțiva inși își luară și răspata, măsurată cu latul sabiei pe spate, fiindcă îndrăzniseră să aprindă câte-un muc de țigară rătăcit prin vre-un colț al buzunarului. Trăzniau ramurile sub greutatea bocancilor neîndurători și din când în când câte-o înjurătură urmată de-o răbufneală era semnalul că cineva făcuse, fără voie, vre-o mătanie.

Să-i mai ajuți celui răsturnat să se ridice era de prisos, căci până să-l cauți pe întunec te pomenial și tu grămadă alături de el.

Vulturul.

A nopții fantomă plutește ușor
Pe aripi de aur și vise de dor
In umbrele nopții adânci.
Doar singur izvorul
Își murmură două
Și doarme-acum vântul, — în veci călătorul
Pe vârfuri și creste de stânci.

Iar palida lună de nopți nedormite
Abia tremurând doar din gene-obosite
Adoarme pe perne de nori,
Când florile 'n straturi
Întinse la sfaturi
Luceafărul mândru din tainice 'nalturi
'L-admiră cu ochi visători.

In noaptea pustie, tăcută și rece
Când dorul adoarme și visul petrece
Voinic și cu ochii de leu:
Un vultur apare
Prin norii din zare,
Cu aripi de săbii mai lute, mai tare
Zorește și vine mereu.

Lung ciocote vales și ciocote dealul
Și vulturul trece câmpia, — și malul
Bătrânului rău tresare,
Iar sfânta lui apă
Pe vultur l'adapă,
Se sbate 'n adâncu-l și malul și-l sapă
Și vuet vuet pe zare.

Și vulturul țipă șagalnic în urmă,
Și drumul prin tunet de tunuri își scurmă:
Pe puiul dorit să și-l cate,
Și ochiul lui blând
Tresare 'n curând
Și simte pe gene-l o lacrim'arând
Căci vede-și el puiul departe...

Legatu-la 'n lanțuri hainul străin,
Schimbatu-la apa și pânea 'n venin,
Și 'n lanțuri de veacuri îl ține.

Rugarea l-a fost
De veci fără rost...
Abia doar odată din lanțuri l-ai scos,
Înalte și bune Stăpâne!

Pe vultur mânia de tigrul 'l cuprinde,
Silește mai tare și-aripa și-o 'ntinde:
Cu dansa pe barbar l'atinge.

Și cade lovit
De noul venit:
Cu inima frântă, cu capul zdrobit
Se sbate barbarul în sânge.

Mai bine 'n spre pulu-și aripa și-o 'ntinde,
Și-o horă dorită de veacuri cuprinde
Câmpurile munții și văl.

Se 'nglirue 'n horă
Un frate și-o soră,
Nepoți și nepoate se țiu de subsuoră
Și sar pe 'ntrecute flăcăi.

Rotescu-se 'n horă bătrânii stejari,
Și 'n rânduri rotescu-se tineri și mari,
Și hera năvalnică crește:
Purcede sburdalnic,
Se 'ntinde șagalnic,

Și 'n ochii usecați de plânsul zadarnic
O lacrimă dulce mijfește.

O nouă viață ne bate la poartă
Când vechia dispare tăcută și moartă:
O umbră de-o pată de nori!
Iar florile 'n straturi
Întinse la sfaturi,
Pe soarele mândru din tainice 'nalturi
'L-admiră cu ochi visători.

I. Bufnea.

Mozaicuri din războiu.

Corespondentul englez de ziare H. G. Wells, într-un articol publicat în Times din Londra, înzistă asupra unei eventuale invazii a armatei germane în Anglia, și ne dă câteva amănunte din luptele de pe malurile Iserului, ce s-au dat în timpul nopții.

I.

Mărturisesc — zice Wells — că nu cred în posibilitatea invaziei Nemților în Anglia. Dacă însă s'ar întâmpla acest fapt, el ar avea ca urmare ridicarea maselor populului. În afară de bărbați, ar lua armele și femeile atacând trupele năvalitoare. Dar în acest caz și cetetele armatei belgiene, cari se află refugiate în Anglia, vor da față cu dușmanul. Planul lor e foarte serios. În cazul acesta oștirea engleză nu poate și nu e ertat să încerce suprimarea mișcării războinice a maselor. O astfel de procedură ar fi și așa zădarnică. Armata noastră regulată e silită, la ivirea unui asemenea eveniment, a considera de dușman și pe poporul armat și trebuie să-l desarmeze și să-l resfire.

Aceasta întorsătură nu ar însemna însă un războiu, ci vărsare de sânge, o formală revoltă: urmare naturală a unei situații zdruconate. Soldații ar fi uciși, ofiterii executați. De fapt nici nu s'ar putea opune oastea germană, pentru că ar fi linșată de propriul popor, în furia lui...

*

Pentru a delătura aceasta catastrofă, pe care o prezintă în colorii vii, Wells emite următoarele păreri:

Războiul e un joc, la care iau

parte doi inși. Acesta e conceptul *poporului britic*. Și noi am putea delătura cu siguranță pericolul, dacă autoritățile ar organiza cât mai curând mișcarea descrisă mai sus și ar lua conducerea.

De ce avem lipsă? Să se provadă în timpul cel mai scurt cu arme, întreg poporul. Spre scopul acesta ne stau la dispoziție modele deja de 10 ani. Manuarea armelor și deprinderea mișcărilor militare, se pot însuși în timp scurt, dacă vom aplica anumite principii și reguli. Le putem învăța după terminarea muncii zilnice sau în timpul serii. După ce vom isprăvi cu aceste, vom săpa șanțuri și va veni rândul construirii diferitelor fortărețe.

II.

Ziarele franceze publică smănunte din luptele, ce s-au dat de curând pe Iser în Franția.

Wells reproduce câteva în „Times”, între cari este și următoarea:

Era o noapte întunecoasă. Deodată se zărește lumina intensivă a reflectoarelor electrice. Ni se prezintă ochilor scene grozave.

Granatele și giganțele de puști șueră îngrozitor, soldații nu conțeneau cu armele de foc, deși trag mai mult în întunecime. Lumina electrică dispare adeseori. Dar luptătorii din ambele părți își continuă datorința, la comandă.

Germanii fac asalturi, cu toate că abia pot străbate întunecimea cu ochii, în un spaț de 1—2 metri.

Se ivesc iarș pe câteva minute

Timp de vre-o patru ore și mai bine urcăm mereu, orbacând pe întunec, când pe două când pe patru picioare, până când urcușul mai puțin al coastei ne dădu să înțelegem că ne apropiem de vârful dealului. Începeam a respira mai ușurați, în speranța somnului și a odihnei atât de așteptate pe care nădăjduiam că o vom avea în vârful dealului. Nici prin gând nu ne trecea ce ne așteaptă.

Cu tot avizul că ne aflăm în apropierea dușmanului, fapt în urma căruia era interzis fumatul în vreme de noapte precum și orice gălăgie — când primiram ordinul de popas în vârful dealului, începurăm imediat a scotoci buzunarele. Câte o țigaretă, căci acesta era primul lucru la orice popas! Cu avizul că ne aflăm în preajma inimicului eram atât de obiduiți, încât nici acum nu voiam să-i dăm crezământ. De data aceasta însă ne-am înșelat.

Să fi fost pe la miezul nopții. Abia sorbirăm câteva fumuri de țigară, când din cea parte a dealului se auzi o pârâitură puternică. Caloviți de trântor încerenim în cu toți pe câteva momente, ciulind urechile ca iepurele când se simte în apropierea vânătorului. De zărit ceva nici vorbă, căci era beznă iad. Răpăiala din vale însă nu mai conținea, ba părea că devine tot mai furtună, până când câteva țuțuri pe lângă urechi ne făcură să ne convingem că nu-i glumă. Pricipură fierorilor despre ce-i vorba, căci atunci auzii câteva șopăceli înădușite, stoarse din fundul inimii:

— Muscalii, bălești!

— A muzka, az ist...

Ca la comandă se retraseră toți după muclea dealului, unde cele câteva clipe de groază petrecute la adăpostul primelor gloanțe ale dușmanului ne părură o vecinicie. Gândurile tuturor se îndreptară încă odată spre platurile părintești, dar pocnetele turbate de peste deal nu voiau să cunoască nici dragoste de tată și nici durerea de fiu și de frate. Nici unul nu și-ar fi scos bucuria capul de după muclea dealului, dacă nu ar fi cunoscut atotputernicia ordinului pentru linie de foc.

În câteva momente întreagă înălțimea fu ocupată de-al noștri, fără însă a deschide focul, căci cu toate că răpăitul puștilor înamice devenea tot mai înverșunat, cei câțiva plumbi cari aburară peste capetele noastre păreau a fi greșit adresa. Erau pe semne câteva gloanțe rătăcite. Din cauza întunecului, Rușii nu prinseseră țilul așa că timp de vre-o trei sferturi de oră, plumbii ucigași trimiși de puștile muscălești se infundară în coasta dealului ceva mai la vale de noi. De la o vreme încetară și ei. Observară, pe semne, că fac numai pradă de gloanțe, după ce noi nu le dăsem nici un răspuns.

Am rămas însă în linie de foc până dimineață. Dar dacă scăparăm deocamdată de bătaia puștilor rusești ne-a bătut în schimb cu nemiluita, o ploaie rece până în răvșatul zorilor. E bună și groaza câte odată... Căci dacă nu ne încălzea groaza aceluia ceva ce se afla peste deal, — noaptea aceea rece n'ar mai fi avut stăruș.

— Oare cum sunt Rușii? Câți sunt? Unde? Ce-or fi făcând acum? N'or fi având de gând să ne încunjoare și să ne atace din nou pe neașteptate? — tot atâtea întrebări, cu cari ne-am omorât urâtul până în zorii zilei, când primiram ordinul de înaintare pe coasta dealului dinspre partea de unde ne veniseră musafirii de noapte.

(Va urma).

razele reflectoarelor, și se zăresc atacurile vehemente. Mulți cad zdrobiți de șrapnele și nimeriți de gloanțe. Alții rămân răniți greu și umplu câmpul cu vaete.

Un nou vaet se deslănțue. Sosesc mil și mil de combatanți, cari în razele reflectoarelor par a fi stafi, umbre de pe o altă lume. Panorama aceasta din noapte e mai grozavă la lumina lunii. În penumbră nu vedem curat silințele și mișcările și abia dacă presupunem o rorile, ce se reflectează fugitiv în ochianul nostru.

Într-o noapte, — spunea un ofițer, — cele două armate, s'au apropiat unele de altele. Fiecare avea părerea, că e neobservată. De odată a leșit luna dintre noi. S'au observat bateriile și la moment s'au început bubulul obuzierelor. Fiecare știa acum din ce parte vine moartea nevăzută...

SITUAȚIA

pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Luptele din nordul Monarhiei.

Budapesta 24 Nov. n. Efectul artileriei noastre grele s'a dovedit de strălucit în luptele, cari se dau acum în Polonia rusească. Mulți prizonieri afirmă, că focul bateriilor noastre a avut un efect sguduitor de deprimant asupra inamicului. Bombele grele, cari se năpustiau spre pământ puneau pe fugă pe Ruși scoțându-i din găurile lor de vulpe. La tot cazul putem afirma că artileria noastră grea își are și ea o bună parte din succesul nostru.

Budapesta 24 Nov. n. Pe un frig aspru se desfășură luptele în Polonia rusească cu aceeași energie din partea ambelor părți beligerante. Trupele noastre au ocupat mai multe puncte de razim de-al inamicului. Am câștigat teren în direcția Volbrom, precum și pe ambele laturi ale localității Filica făcând din nou mai mulți prizonieri. Dealtmădrea situația a rămas ne-schimbată.

În interiorul monarhiei sunt internate până acum 110.000 de prizonieri, dintre cari 1000 de ofițeri.

Luptele anglo-franco-ruso-germane.

Budapesta 24 Nov. n. Din marele cartier general german se comunică oficial cu data de azi:

Azi iarăși au apărut vase engleze în apropierea țărmului Flandrei și au bombardat localitățile Lombard-Zyde și Zeebrügge. În trupele noastre însă au făcut numai puțină stricăciune.

Pe câmpul de operații dela ost situația nu e încă bine lămurită.

În Prusia ostică trupele noastre își mențin pozițiile de lângă lacurile masurliene și din nordul acestor lacuri. Sorții luptelor, cari se desfășură de prezent în partea nordică a Poloniei nu s'au hotărât încă.

În partea sudică a Poloniei, în regiunea *Censtochowl* luptele stagnează. Ofensiva începută de aripa noastră dela sud, în nordul *Cracoviei*, progresează mereu.

Comunicatul oficial rus, conform căruia ar fi fost făcuți prizonieri doi generali de al noștri, e o curată scoritură. Unul dintre acești doi e în Berlin, iar celălalt e în fruntea trupelor sale.

Budapesta 24 Nov. n. Statul major de marină german comunică:

Conform unui comunicat oficial al amiralității engleze un vas de războiu englez, care făcea avangardă pe coastele nordice ale Scoției a scufundat submarinul german „U. 18.”

După cum anunță agenția Reuter, contra-torpilei englez *Garry* a salvat trei ofițeri și 8 matrozi de pe submarinul scufundat. Un matroz s'a înecat.

Amiral *Behnke*, locțiitorul șefului de stat major al marinei germane.

Budapesta 24 Nov. n. Biroulul *Wolf* i-se telegrafoază din Rotterdam:

Conform unei știri izvorâte din izvor sigur, se poate afirma, că bastimentul cel mai puternic al Angliei, *hyperdreadnought* „*Audacious*” a dat în noaptea de 28—29 Octomorie peste o mină și s'a scufundat aproape de țărmul nordic al Irlandei. Amiralitatea engleză tănuște acest accident grav, ca nu cumva să se producă agitație în țară.

„*Audacious*” era de 27.000 de tone avea apoi 28.000 de cai putere și se mișca cu o viteză de 22 miluri marine. Se aflau pe el 10 tunuri de 34-3 și 16-2 cm., precum și 1500 de matrozi.

Regele Carol a profetizat războiului. Ziarul „*Russischia Viedomosti*” află din Amsterdam următoarele: Unele ziare locale publică desătănuirea că defunctul rege Carol al României, încă din 1913 căuta să convingă pe nepotul său, regele Belgiei, să se pregătească de războiu. Acest ștat al regelui României a fost comunicat parlamentului belgian într-o ședință secretă și opoziția numai în urma acestei comunicări a volat creditele militare.

Bulgaria rămâne neutră.

Declarațiile prim-ministrului Radoslavoff.

În ședința de Luni a Sbraniei bulgare s'a terminat discuția agitată în jurul situației externe a Bulgariei după ce luaseră cuvântul numeroși oratori ai tuturor partidelor parlamentare.

Ultimul orator a fost prim-ministrul *Radoslavoff*, al cărui discurs Agenția telegrafică bulgară îl redă în următorul resumat:

Președintele consiliului d. *Radoslavoff*, răspunzând criticilor opoziției a declarat că guvernul rămâne credincios neutralității proclamată la începutul crizei europene și că a observat această neutralitate totdeauna cu lealitate, cu toate imputările nejustificate ale opoziției, pe cari le respinge cu energie.

Când oarecari Puteri au crezut că trebuie să formuleze observațiuni cu privire la atitudinea guvernului, s'au dat imediat explicații, cari au fost judecate satisfăcătoare. *Actualmente toate marile Puteri aprobă atitudinea Bulgariei.*

Bulgaria întreține legăturile cele mai prietenești cu România, Grecia și chiar cu Serbia beligerantă. *Relațiunile sale cu Turcia sunt din cele mai sincere.* Guvernul este fericit să poată anunța națiunii că a asigurat integritatea teritorială a țării.

De încheiere d. *Radoslavoff* a adăugat: *dacă împrejurările ne silesc să începem tratative pentru mărirea teritoriului național, o vom face cu bunăvoință întregului concert european, cu care vom să întreținem cele mai bune legături cu putință.* (Vii aplauze prelungite).

În jurul apropierei sârbo-bulgare.

O telegramă din Roma anunță următoarele:

Ziarul „*Le Temps*” află din Petrograd, că în cercurile politice bulgare se aprobă o acțiune a Bulgariei contra(?) Turciei. Această idee nu este însă împărtășită de partidul macedonean care a proclamat mersul Bulgariei alături de Turcia; dar partidul macedonean astăzi a pierdut influența pe care o avea, și guvernul va fi obligat să se conformeze cererilor majorității poporului.

Se asigură că diplomația bulgară a făcut cunoscut în mod oficial la Petrograd, că Bulgaria drept preț al intervențiunii sale voește să aibă Macedonia; altfel Bulgaria ar rămâne neutră.

Ziarul „*Idea Nazionale*” cu privire la o înțelegere între Serbia și Bulgaria, spune că nu se poate prevedea cari vor fi propunerile pe care ministrul Rusiei în Serbia le va face guvernului sârbesc, dar se crede aproape cu siguranță că el va căuta să convingă pe sârbi să cedeze o parte din teritoriul Macedoniei imediat Bulgariei, cu scopul de a pune capăt conflictului. În acest caz Rusia ar garanta acordul. În cercurile diriguitoare bulgare se prevede că Serbia nu se va opune acțiunii de împăcare a Rusiei.

Imprumutul de războiu.

Referitor la acest imprumut biroul de presă al prim-ministrului ne trimite următorul comunicat oficial telegrafic:

Luni s'a împlinit termenul semnărilor imprumutului de războiu. În urma numărului mare al localurilor de însemnare precum și din cauza semnărilor în mase însă, nu s'a putut stabili definitiv rezultatul semnărilor. Acest rezultat se va putea stabili numai peste câteva zile. Conform datelor aproximative, pe cari le avem la dispoziție putem afirma cu siguranță că s'au semnat în număr rotund opt sute milioane de coroane și că această sumă nu va scădea stabilindu-se și rezultatul final exact, ci dincontră va mai crește. Aceste rezultate estrem de favorabile, cari aruncă o lumină mult promițătoare asupra capacității economice-financiare a țării precum și asupra spiritului patriotic de jertfă al tuturor claselor sociale, va trebui să umple de mulțămire pe toți cei, cari au contribuit la succesul acestui imprumut.

În Austria deasemenea s'a stabilit în termeni aproximativi rezultatul semnărilor. Sumele semnate acolo se ridică până aproape la un miliard și jumătate de coroane.

Semnarea imprumutului de războiu în Sibiliu.

Ni se scrie că în Sibiliu semnarea imprumutului de războiu a avut un rezultat deosebit. S'au semnat cu totul 12.059.600 coroane, dintre cari 3.035.900 cor. la banca austro-ungară, 3.184.450 cor. la „*Hermanstädter Allg. Sparkassa*” 2.460.400 cor. la „*Bodenkredit anstalt*”, 1.353.350 la „*Albina*” 1.740.300 la banca comercială ungară budapestană și 285.200 cor. la „*Hermannstädter Vorschuss-Verein*”

»*Albina*» a semnat 100.000 coroane.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov a semnat 10.000 cor.

Pentru soldații răniți din Brașov

s'au adunat prin părintele *Zenovie Popovici din Satulung* următoarele daruri:

Maria Al. Median: 2 veste blănite, 1 cămașă, 1 p. pantaloni, 1 p. cioareci, 1 p. ciorapi.

Paraschiva G. Boncotă: 4 cămași, 4 p. pantaloni, 2 fețe de perină, 2 prosoape, 1 ciarclaf.

Maria G. Vineș: 3 cămeși, 3 p. pantaloni, 1 flanel, 2 prosoape.

Ioan R. Boncotă: 1 procov mare de lână.

Efrusina S. Bucurenci: 2 p. pantaloni, 4 cămeși.

Ana Br. Munteanu: 4 cămeși, 2 p. pantaloni, 3 batiste.

Maria G. Mandă: 1 p. cioareci, 1 p. pantaloni, 1 cămașă.

Maria Al. Stroie: 1 cămașă, 2 p. pantaloni.

Stana I. Munteanu: 1 flanelă, 1 b. pânză, 1 p. ciorapi, 1 căciulă, 2 batiste, 1 p. pantaloni.

George Colceag: 1 cămașă, 1 p. cioareci, 1 p. pantaloni.

Stana Persoiu: 1 perină, 1 p. pantaloni, 1 cămașă.

Maria D. Șeitan: 1 b. pânză, 2 cămași, 2 p. pantaloni.

Maria N. Gologan: 1 p. pantaloni, 2 cămeși.

N. N.: 2 cămeși, 4 p. pantaloni.

Maria I. C. Moroianu: 2 coroane.

Maria G. Șeitan: 2 cămeși, 6 coți pânză, 1 batistă, 1 ciarclaf.

Maria N. Cinciu: 2 p. pantaloni, 1 cămașă, 6 coți pânză, 2 ștergare.

Reun. fem. rom. din Brașov constată cu călduroasă mulțămire primirea acestor daruri, care se vor distribui la destinația lor.

Brașov, 11/XI 1914.

Maria B. Baiulescu, prezidentă.

Convocarea Corpurilor legiuitoare române.

Din București ni se telegrafoază: „*Monitorul oficial*” de azi publică decretul regal pentru convocarea Corpurilor legiuitoare în sesiune ordinară la 15 Nov. v.

Pentru soldații răniți.

— Un apel. —

Reuniunile de femei internaționale doresc să înceapă o acțiune comună, pentru ca să se facă soldaților răniți din spitalele locale o bucurie de Crăciun.

Subsemnatele prezidente să roagă ca în scopul acesta On. Public să trimită diferite daruri precum ciocolată, țigări, țigaretă, tabachere, punguțe de bani, pipe, cărți, bani, prăjituri, mere, nuci, decorațiuni și luminie pentru pomul Crăciunului.

Toate aceste daruri ne rugăm să fie trimise la subsemnatele prezidente a-le Reuniunilor speciale până la datul de 15 Dec. st. n.

D-nele: Contesa Sofia Mikes, Iosefina Brekner, Frieda Schnell, Iulie Hiemesch, Maria B. Baiulescu, Dr. Semsey, Paula Matyas, Dr. Zakarias, Balasa Blebea, Hedwig Salmen, Matilde Herfurth.

D-șoarele: Iosefina May, Matilde Müller.

D-ra Leo Engelmann, d-ra Edith Pap.

ȘTIRI.

— 12 Noemvrie n. 1914.

Steag național pentru privilegiul oficial. Cotim în „*Drapelul*”: Aflăm cu plăcere, că comitetul parohial al comunei bisericești gr. or. române a Lugojului, a hotărât în ședința sa, ținută Sâmbătă, procurarea unui steag în colorile românești, în aceeași dimensiuni ca și steagul statului, spre a fi arborat alături cu steagul statului la fiecare prilej oficial, când se impune arborarea steagului. Și până când vor lua Consistoarele noastre măsurile în această direcție, este indicat ca toate comunele noastre bisericești să facă la fel, ca la proxumul prilej oficial să falfăie pe toate edificiile noastre bisericești, alături cu steagul statului, și steagul nostru național.

Casa noastră. La amănuntele, pe cari le-am dat asupra noului nostru local din strada Prundului 15, ținem să mai adaugem următoarele:

Casa și mașinile din atelierul nostru tipografic au fost asigurate la filiala „*Băncii generale de asigurare*” de către dirigentul filialei d-l Uvegeș.

Adaptările și reparaturile, cari s'au făcut casei noastre în decursul verii, le-a executat spre deplina noastră mulțumire maestrul-zidar *Gheorghe Pulu* din Brașovul-vechlu.

Academicianii francezi în uniformă militară. După cum se anunță din Paris, la ultima ședință a „*Institutului francez*” mai mulți academicieni s-au prezentat în uniformă militară. Faptul că locul obicinuitului frac de culoare verde al academicianilor îl luase de data aceasta uniformă militară a stăruit o vili senzație în întreaga Franța. Inuși Marcel Prevost, care a prezidat ședința, purta uniformă de apărător al țării, iar în locul cunoscutului sâblu de academician încinsese adevărată sabie de militar. Cinci dintre cei patru-sprezece membrii cari luaseră parte la această ședință se prezentaseră în uniformă militară, între cari era și cunoscutul scriitor Pierre Loti.

Daruri de Crăciun pentru soldații noștri. Reuniunea de ajutorare numită „*Augusta*” are de cugat a trimite de sărbătorile Crăciunului fiecarei soldat, care se află pe câmpul de războiu, câte un dar de Crăciun. Darurile, ce se vor face spre acest scop, se primesc la casa orașenească până la 5 Decemvrie a. c. *Magistratul orașenească.*

Chemarea glosașilor A) concediați. În baza unei ordinațiuni a ministerului de războiu, au fost ieri provocați în Arad toți glosașii, concediați cu prilejul mobilizării, să se prezinte în 23 c. la comandamentul de gloate din Giula și anume toți glosașii născuți în anii 1877, 1878, 1879, 1880 și 1881, fără deosebire că la ce armă au servit, iar dintre cei născuți în 1874, 75 și 76 numai aceia cari au făcut serviciu militar la trupele de infanterie.

Printul Carol între cercetașii români. Din București ni se scrie: Cercetașii s'au întrunit Duminică la Arenele Române. La orele 10^{1/2}, dimineața au sosit și AA. LL. RR. Prinții Carol și Nicolae, ambii în costum de cercetași. A. S. R. Principele Carol a comandat timp de două ore exercițiile cercetașilor, iar prințul Nicolae a făcut exerciții în rând cu ceilalți cercetași.

Cine dorește să ia informațiuni despre vre-un soldat dispărut în războiu, să se adreseze la „*Fogyokat gyomol'ó hivatal*” *Budapest, VIII, Köztelek-u. 8 sz.* Cererile se pot scrie și în limba românească și au să conțină următoarele:

Numele soldatului, reg., compania și nrul poștei (feldpost), când și unde a dat știrea din urmă, locul și anul nașterii, și în urmă adresa exactă a celui cine vrea răspuns. Eventuale alte amănunte: unde l'au văzut rănit, unde se bănușește că ar fi dispărut în Galizia sau în Serbia.

Albert I rege al Ierusalimului? Din Roma se anunță: Deputatul francez conservator Denys Cochlin, propune într' un articol de ziar ca aliații, față cu purtarea Turciei, să numească pe regele Albert al Belgiei, Rege al Ierusalimului.

Puterile aliate scrie (Cochlin) nu ar putea uita că acum 60 de ani chestiunea locurilor sfinte a fost cauza sau cel puțin un pretext de ceartă între Franța, Anglia și Rusia. Ele nu au luat în serios visul zionistilor, vis care a cuprins mai mult mințile pangermanistilor de cât inimile israelite. Între Siria pusă sub protectoratul religios al Franței și Egiptul care este la locul de trecere către oceanul Indian și în drumul liniei principale către Cap, aliatele doresc ca protectoratul religios asupra Palestinei să fie încredințat unei Puteri creștine care să fie în unitate de vederi cu Franța și Anglia. Această Putere nu poate să fie decât Belgia.

Dacă dar acest plan ocupă mintea diplomaților aliaților, să se ducă la Bruxelles să vadă statula predecesoru-

lui regelui Albert I, Godefroy de Bouillon. Statuia nu este frumoasă, dar cred că privirea ei ar putea inspira o soluțiune fericită a problemei locurilor sfinte, aceea de a face pe regele Albert un vrednic urmaș al lui Godefroy de Bouillon, rege al Belgieilor și rege al Ierusalimului.

Tarina văduvă despre războiu. Împărăteasa văduvă Maria Feodorovna a Rusiei, mama țarului Nicolae, a declarat următoarele corespondentului ziarului olandez «Berlinske Tidende».

„Dacă solidaritatea în jurul unei cauze drepte, înseamnă ceva, atunci noi rușii vom învinge. Războiul a avut ca rezultat unirea noastră unită cu tăturor rușilor. Cât timp va ține războiul nu vor exista partide politice și nici o deosebire de naționalitate în țările pe cari le stăpânește țarul.

Partidul muncitorilor merge mână în mână cu dreapta extremă. Polonezii, finlandezii și evreii au devenit ruși. De la marea înghețată și până la marea Neagră, de la Wladivostok și până la marea de E-t, vești găsi o Rusie unitară, care voeste și poate să învingă. Nimeni nu cunoaște durata grozavului război, dar fi încredințat că chiar dacă el va fi îndelungat și sângeros, ocrotitorii dreptății, iar nu aceia cari și-au călcat cuvântul, vor obține biruința. Poți să spui în Danemarca că aceasta a spus o împărăteasa Maria Feodorovna.

Mama țarului Nicolae este, după cum se știe, soră cu regina-văduvă Alexandra soția defunctului rege Eduard VII al Angliei și mama actualului rege George V.

O Orfelină absolventă a școlii de menaj și de industrie casnică din Internatul-Orfelinat, poate fi plasată de către Reun. Fem. rom. din Brașov fie ca ajutoare de menaj, ca îngrijitoare de copii sau ca supraveghetore în vreo școală. Informațiuni se primesc la direcțiunea Internatului Brașov și la Spitalului 10.

Știri mărunte. Împăratul Wilhelm a conferit moștenitorului nostru de tron, arhiducele Karl Franz Josef, crucea de fer cl. I și cl. II.

— **Din Veneția se anunță,** că patriarcul din Veneția, cardinalul Cavallari, a încetat din viață.

— **Marele duce rusesc Demetrius** a fost greu rănit în luptele cu cavaleria germană la Warthe.

— **Contele Tisza** a sosit ieri de la Budapesta reintorcându-se din călătoria sa în cartierul general german.

Apollo-Bio. Program pentru Joi și Vineri: Vânătoare-parforce (după na-

tură), Frumsețe neagră (umor), Polidor și elefantul (umor), „Visul roșu» (dramă socială în 3 acte), „Violinistul dracului» (dramă artistică în 3 acte), „Micul ștrengar» (dramă în 2 acte).

Calendarul Asociației pe 1915,

a eșit de sub tipar și se expedia membrilor ajutătorii ai «Asociației».

Calendarul «Asociației» e cel mai bogat și mai bine întocmit pentru trebuințele de tot felul ale poporului nostru român. Calendarul «Asociației» costă numai 40 fl. și se trimite tuturor celor ce îl vor cere. Librarilor și altor vânzătorii se dă rabat. Nemembruilor se va trimite numai pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Pe lângă însemnarea zilelor cu sărbătorile de peste an, arată umblarea vremii și semnele de timp după calendarul de 140 de ani, cu răsăritul și apusul soarelui și fazele lunii. Intunecimile de soare și de lună. Povești economice pentru fiecare lună. Afaceri cu poșta și telegraful. Taxe de timbre și târgurile.

Calendarul «Asociației» e cel mai bogat în povestiri frumoase, sfaturi înțelepte, întâmplările vremii, plături folositoare, poezii, proverbe și glume de tot felul. Toate scrise și întocmite în înțelesul tuturor.

Afară de acestea, calendarul este îmbogățit și înfrumusețat cu multe chipuri dintre cele mai atractive. Cine voeste să aibă calendarul acesta, care cuprinde o mulțime de învățături folositoare, să scrie la

„Biroul Asociației»,
Nagysszeben (Sibiu) str. Șaguna Nr. 6.

Convocare!

Adunarea gen. a Reuniunii femeilor române din Brașov nu s'a putut ține în 8/21 Noemvrie a. c. pentru că n'a fost de față numărul de membre, recerut de Statute.

Convocăm deci de nou adunarea generală a Reuniunii femeilor române din Brașov pe ziua de **Duminică în 23 Noemvrie, 6 Decemvrie 1914 la 3 oare p. m.** în sala festivă a gimnaziului românesc cu rugarea: on. membre să se prezente în număr cât se poate de mare.

Programa obiectelor de pertractat este tot cea publicată în numărul 244 al «Gazetei Transilvaniei» din acest an. Brașov în Noemvrie 1914.

Ioan Lengeru, Maria B. Baiulescu,
secretar presidentă.

Ajutoare pentru ucenicii meseriași români din Brașov.

«Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelor și sodelilor români meseriași din Brașov», împarte mai multe ajutoare dela 20 — 40 coroane ucenicilor români meseriași din Brașov. Cere-rile în scris pentru aceste ajutoare trebuie adresate comitetului și să se predea de azi începând până în 15 Decemvrie n. 1914 d-lui Dumitru Haller cass-ruul Asociațiunii, în strada Orfanilor nr. 3 în zilele: Marțea, Vinerea și Duminica între oarele 3—4 p. m. — La cerere trebuie alăturate contractul și atestatul dela măiestru despre purtare.

Ucenicii, cari au avut ajutoare, dacă mai reflectează să capete și de astădată — pot să-și înainteze cererea fără documente.

Vor fi preferiți acei ucenici, cari cercetează regulat oarele de catechizație.

Biroul comitetului.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu: Branisce & Comp
Redactor responsabil: Ioan Laca.

**COVOARE
LINOLEUM
PERDELE**

TELLMANN & SPEIL

Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători esperți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

VICTOR PURI

Brașov, Strada Costița de jos Nr. 2.

Magazin cu Articole pentru Menaj Cristalerie și Porțelanuri Apararate și sticle

REX și ULTREFORM

cu prețuri de fabrică

Atelier Special de Rame pentru încadrat tablouri.

9-50

(2)

Expert de croitorie încredințat de Minister

Tellmann Béla

Salon de modă în B R A Ș O V

Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din stoffe mod-
ne indigene.

Confecționale de mantale englezești pentru dame și costumuri.

46-50. Pentru studenți și orășeni prețuri moderate.

Comande din provincie se execută, fără a lua măsură cu garanție.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public că am deschis.

B R A Ș O V, Strada Mihael Weis Nr. 18,

magazinul meu cu **CIASORNICE** și obiecte de aur și argint.

Rog sprijinul On. public.

Cu toată stima:

K Ö P E Á R P Á D.

Atelierul nostru tipografic

precum și

Redacția și Administrația ziarului „Gazeta Transilvaniei”

s-au mutat în casele proprii din

Strada Prundului Nr. 15

(vis-a-vis de băile românești).

Rugăm deci onoratul public românesc precum și vechea noastră clientelă să ne onoreze și în noul nostru local cu comanda-le lor, cari vor fi executate prompt și la timp.

Comanda-le se pot face și prin telefon, rugând în acest scop pe onorații noștri clienți să ne cheme la telefon.

Telefonul redacției și al tipografiei poartă numărul 226.

Onorațiilor noștri cetitori le aducem la cunoștință, că ziarul nostru se află de vânzare în fiecare seară la orele 5¹/₂ la administrați-a ziarului nostru apoi la firmele din cetate: S E R V A T I U S (Târgul cailor), zarafia P O P, firma E R E M I A S-nepoții (Strada Hirscher) și la firma R O S E N B E R G din fostul local al „Gazetei Transilvaniei”.

Cu stimă:

Societatea în comandită **Tipografia A. Muresianu - Branisce & Comp.**

